

Dosarul nr. 2ra-388/20

Prima instanță: Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni (jud. V. Olărescu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. N. Simciuc, O. Cojocar, Iu. Cotruță)

ÎNCHEIERE

13 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Pavel Hodeac și Ana Hodeac,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de către Pavel Hodeac și Ana Hodeac împotriva Întovărășirii Pomicole „Lăcușoare” cu privire la declararea nulității procesului-verbal, recunoașterea ilegalității acțiunilor, obligarea restabilirii conexiunii la rețeaua electrică și sigilării contorului, repararea prejudiciului material și moral, încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 16 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de apel declarată de Pavel Hodeac și Ana Hodeac, a fost admisă cererea de apel declarată de Întovărășirea Pomicolă „Lăcușoare”, s-a casat hotărîrea din 16 august 2018 a Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni și s-a emis o nouă hotărîre de respingere a acțiunii,

c o n s t a t ă:

La 7 noiembrie 2017, Pavel Hodeac și Ana Hodeac au depus cerere de chemare în judecată împotriva Întovărășirii Pomicole „Lăcușoare” cu privire la declararea nulității procesului-verbal, recunoașterea ilegalității acțiunilor, obligarea restabilirii conexiunii la rețeaua electrică și sigilării contorului, repararea prejudiciului material și moral, încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii s-a indicat că, Pavel Hodeac este membru al Întovărășirii Pomicole „Lăcușoare” din xxxxx, iar pe lotul său pomicol cu numărul cadastral xxxxx este amplasată o casă de locuit.

Reclamanții au menționat că, la data de 17 octombrie 2017 la indicația președintelui conducerii Întovărășirii Pomicole „Lăcușoare”, Vasile Gavriilești, care a făcut trimitere la hotărârea adunării membrilor întovărășirii din 14 octombrie 2017, instalația electrică de pe lotul pomicol cu numărul cadastral xxxxx a fost deconectată de la rețeaua electrică de distribuție.

Au invocat că, potrivit explicațiilor președintelui conducerii Întovărișirii Pomicole „Lăcușoare”, motivul deconectării de la rețeaua electrică de distribuție constă în înlocuirea de către Pavel Hodeac a contorului în lipsa președintelui conducerii sau al unui alt membru al conducerii Întovărișirii Pomicole „Lăcușoare”, cât și în sustragerea de către Pavel Hodeac a energiei electrice, ceea ce în septembrie 2017, i-a creat pîrîtei o insuficiență a plății pentru energie electrică în sumă de 1 500 de lei.

Reclamanții au explicat că, președintele conducerii Întovărișirii Pomicole „Lăcușoare” nu reacționează la solicitările de a restabili conexiunea la rețeaua electrică de distribuție a instalației electrice și îl înjosește pe Pavel Hodeac.

Au subliniat că Pavel Hodeac nu a avut și nu are datorii la plata energiei electrice, iar din data de 30 septembrie 2006 când a cumpărat lotul pomicol cu numărul cadastral xxxxx a asigurat întotdeauna accesul persoanelor autorizate la contor.

Reclamanții au susținut că, la data 10 octombrie 2017, președintele conducerii Întovărișirii Pomicole „Lăcușoare” a stabilit valorile energiei electrice consumate, a verificat sigiliul contorului și l-a obligat pe Pavel Hodeac să înlocuiască contorul cu unul nou, electronic, până la sfârșitul lunii octombrie 2017.

Au specificat că Pavel Hodeac l-a rugat pe președintele conducerii Întovărișirii Pomicole „Lăcușoare” să îl anunțe despre înlocuirea contorului în scopul fixării noului sigiliu, iar plata pentru energie electrică să fie stabilită în dependență de consumul mediu al membrilor întovărișirii.

Au relatat că, la 13 octombrie 2017 Pavel Hodeac a instalat noul contor sub nr. xxxxx, despre care fapt, în aceeași zi, l-a anunțat pe președintele conducerii întovărișirii, însă acesta nu a venit imediat pentru fixarea sigiliului.

Reclamanții au comunicat că la data de 14 octombrie 2017, președintele conducerii întovărișirii a venit la Pavel Hodeac împreună cu câțiva membri ai conducerii, însă nu au intrat în casă pentru sigilarea contorului și a refuzat să stabilească valorile energiei electrice consumate în baza vechiului contor, totodată începând să-l defăimeze pe Pavel Hodeac, numindu-l infractor și hoț de energie electrică.

Au adăugat că, tot, la 14 octombrie 2017, președintele conducerii Întovărișirii Pomicole „Lăcușoare” a organizat adunarea membrilor acesteia, la care a participat și Ana Hodeac, solicitând ca Pavel Hodeac să achite o amendă în mărime de 1 500 de lei pentru datoria Întovărișirii Pomicole „Lăcușoare” la plata energiei electrice în luna septembrie, cât și compensarea ulterioară a prejudiciului care va fi stabilit până la data de 1 noiembrie 2017.

Reclamanții au afirmat că în cadrul aceleiași adunări, membrii Întovărișirii Pomicole „Lăcușoare” l-au acuzat pe Pavel Hodeac de sustragerea energiei electrice și au decis să-l deconecteze de la energie electrică pe un termen de 6 luni.

În opnia reclamanților, conducerea Întovărișirii Pomicole „Lăcușoare”, nefiind autoritate publică, nu este în drept să stabilească amenzi.

În continuare, reclamanții au precizat că, la 17 octombrie 2017 Pavel Hodeac a adresat o cerere scrisă către președintele conducerii întovărișirii cu privire la restabilirea conexiunii la rețeaua electrică de distribuție a instalației sale electrice, care însă a rămas fără răspuns. Iar, la 31 octombrie 2017, Pavel Hodeac s-a adresat la organele Poliției și ale Procuraturii, cât și la Primăria s. Suruceni, r. Ialoveni, în scopul întreprinderii acțiunilor corespunzătoare față de conducerea Întovărișirii Pomicole „Lăcușoare”.

Reclamanții au indicat că atitudinea nepărtinitoare a președintelui conducerii Întovărașirii Pomicole „Lăcușoare” față de Pavel Hodeac este determinată de atitudinea tranșantă a acestuia în privința ilegalităților admise de conducerea întovărașirii.

La acest segment, reclamanții au specificat că în anul 2008, același președinte al conducerii - Vasile Gavriilești, a mai încercat să-l șantajeze pe Pavel Hodeac și să-l acuze de sustragerea energiei electrice.

Reclamanții au evidențiat că deconectarea energiei electrice îi cauzează lui Pavel Hodeac inconveniențe semnificative, luând în considerare că acesta este pensionar, invalid de gradul I și se deplasează dificil, nefiind posibilă menținerea temperaturii corespunzătoare în încăperi și fiind impus să folosească un generator autonom.

Au declarat că, statutul Întovărașirii Pomicole „Lăcușoare” – contractul privind furnizarea energiei electrice încheiat între Pavel Hodeac și întovărașire, și Statutul model, aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 629 din 13 noiembrie 1991 cu privire la întovărașirile pomicole, nu prevăd atribuția adunării membrilor întovărașirii pomicole de a decide în privința conectării, furnizării și încetării de a furniza energie electrică membrilor întovărașirii pomicole respective sau persoanelor care se ocupă cu pomicultura în mod individual.

Reclamanții au notat că, conducerea întovărașirii pomicole este în drept să lipsească membrii întovărașirii pomicole respective de dreptul de a beneficia de energie electrică doar în cazul unor situații de avarii, iar în ceea ce privește încasarea datoriei la plata energiei electrice – doar să se adreseze în instanța de judecată.

Reclamanții au invocat că anumite prevederi din contractul privind furnizarea energiei electrice, încheiat între Pavel Hodeac și Întovărașirii Pomicole „Lăcușoare”, sunt contrare legislației civile. Mai mult că Întovărașirea Pomicolă „Lăcușoare” nu este furnizor de energie electrică, ci intermediar, și că Întovărașirea Pomicolă „Lăcușoare” nu a formulat față de Pavel Hodeac pretenții ce țin de înlăturarea neajunsurilor la înlocuirea contorului.

Pavel Hodeac și Ana Hodeac au solicitat declararea nulității procesului-verbal al adunării membrilor Întovărașirii Pomicole „Lăcușoare” din 14 octombrie 2017 în partea deconectării de la rețeaua electrică de distribuție a instalației electrice de pe lotul pomicol cu numărul cadastral xxxxx, recunoașterea ilegalității deconectării de la rețeaua electrică de distribuție a instalației electrice de pe lotul pomicol cu numărul cadastral xxxxx, obligarea Întovărașirii Pomicole „Lăcușoare” de a restabili conexiunea la rețeaua electrică de distribuție a instalației electrice de pe lotul pomicol cu numărul cadastral xxxxx și de a sigila contorul nr. xxxxx, repararea prejudiciului moral în sumă de 50 000 de lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

La data de 15 martie 2018, reclamanții Pavel Hodeac și Ana Hodeac au depus cerere prin care au majorat pretenția privind repararea prejudiciului moral până la suma de 100 000 de lei și au mai solicitat repararea prejudiciului material în sumă de 7 963, 24 de lei (f. d. 65-67, vol. I).

Prin hotărârea din 16 august 2018 a Judecătoriei Hâncești, sediul Ialoveni a fost admisă parțial acțiunea depusă de către Pavel Hodeac și Ana Hodeac. S-a recunoscut ca ilegal procesul verbal al adunării membrilor cârmuirii Întovărașirii Pomicole „Lăcușoare” din 14 octombrie 2017, în partea deconectării energiei electrice de la casa amplasată pe lotul pomicol din localitatea Suruceni, r. Ialoveni, cu numărul cadastral xxxxx, ce aparține lui Pavel Hodeac. S-a recunoscut ilegală deconectarea energiei

electrice de la casa amplasată pe lotul pomicol din localitatea xxxxx, cu numărul cadastral xxxxx, ce aparține lui Pavel Hodeac. S-a obligat Întovărășirea Pomicolă „Lăcușoare”, din cheltuieli personale, să reconecteze la energia electrică casa amplasată pe lotul pomicol din localitatea Suruceni, r. Ialoveni, cu numărul cadastral xxxxx, ce aparține lui Pavel Hodeac. S-a încasat în beneficiul lui Pavel Hodeac și al Anei Hodeac din contul Întovărășirii Pomicole „Lăcușoare”, suma de 5 000 de lei cu titlu de reparare a prejudiciului moral, cheltuielile de judecare a cauzei în sumă de 613, 65 de lei și taxa de stat în sumă de 100 de lei. În rest, cererea de chemare în judecată înaintată de Pavel Hodeac și Ana Hodeac a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 30 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respins ca nefondat apelul declarat de Pavel Hodeac și Ana Hodeac, a fost admis apelul declarat de Întovărășirea Pomicolă „Lăcușoare”, s-a casat hotărârea din 16 august 2018 a Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni, și s-a emis o nouă hotărâre prin care a fost respinsă cererea de chemare în judecată înaintată de Pavel Hodeac și Ana Hodeac.

Prin decizia din 29 mai 2019 a Curții Supreme de Justiție a fost admis recursul declarat de Pavel Hodeac și Ana Hodeac, s-a casat decizia din 30 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău și s-a trimis cauza spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, în alt complet de judecată.

Prin decizia din 16 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea de apel declarată de Pavel Hodeac și Ana Hodeac, a fost admisă cererea de apel declarată de Întovărășirea Pomicolă „Lăcușoare”, s-a casat hotărârrea din 16 august 2018 a Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni și s-a emis o nouă hotărâre prin care a fost respinsă cererea de chemare în judecată înaintată de Pavel Hodeac și Ana Hodeac.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că deconectarea intimatului Pavel Hodeac a avut loc în temeiul utilizării energiei electrice în lipsa contorului electric (echipamentului de măsurare a energiei electrice), ca urmare a schimbării unilaterale a contorului electric, fapt constatat prin explicațiile date de către fostul președinte al Întovărășirii Pomicole „Lăcușoare”, Gavriilestii Vasile, cât și faptele constatate prin Actul de deconectare de la sursa de energie electrică din 14 octombrie 2017. Or, potrivit pct.216 din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice, aprobat prin Hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 393 din 15 decembrie 2010, prevede că, consumatorului final i se interzice orice intervenție asupra rețelei electrice.

Instanța inferioară a notat că temeiul deconectării intimatului Pavel Hodeac, de la sursa de energie electrică a constituit prevederile pct.116 lit. f) și g) din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice, aprobat prin Hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 393 din 15 decembrie 2010, conform căruia furnizorul este în drept să ceară deconectarea, iar operatorul rețelei de distribuție va deconecta de la rețeaua electrică de distribuție instalațiile electrice ce aparțin consumatorului casnic în următoarele cazuri: f) în cazul consumului fără evidență a energiei electrice sau al consumului fără evidență a energiei electrice pe o perioadă de timp ce depășește 1 lună de la data înregistrării documentate a lipsei echipamentului de măsurare sau a deteriorării lui din vina consumatorului casnic; g) în cazul în care consumatorul casnic a întreprins acțiuni care au dus la neînregistrarea sau la înregistrarea incompletă a cantității de energie electrică consumată, consumatorul casnic neachitând plata calculată de către furnizor pentru acest consum.

Instanța de apel a stabilit că Hodeac Pavel contrar pct.155 din Regulamentul pentru furnizarea și utilizarea energiei electrice aprobate prin hotărârea Consiliului de Administrație al ANRE nr.393 din 15 decembrie 2010, care prevede expres că, se interzice consumatorului final să intervină sub orice formă asupra echipamentului de măsurare și asupra sigiliilor aplicate lui sau asupra altor instalații ale operatorului de rețea, precum și să blocheze accesul personalului operatorului de rețea la acestea, a efectuat unilateral înlocuirea contorului vechi cu unul nou.

La data de 16 ianuarie 2020, Pavel Hodeac și Ana Hodeac au declarat recurs împotriva deciziei din 16 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și casarea parțială a hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi decizii de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea cererii de recurs au invocat că, decizia contestată este ilegală și neîntemeiată, deoarece la adoptarea acesteia instanța de apel a neglijat constatările și concluziile expuse de Curtea Supremă de Justiție în decizia din 29 mai 2019 prin care a trimis cauza la rejudecare.

Au menționat că instanța de apel nu a constatat corect și eronat a estimat circumstanțele reale, care au o importanță majoră în soluționarea litigiului, nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și a interpretat eronat legea. Mai mult, concluziile și argumentele au fost luate doar în baza afirmațiilor intimatului din cererea de apel, aceasta fiind practic copiată din textul apelului.

Au comunicat că erorile respective au dus la încălcarea drepturilor lor, intereselor și libertăților fundamentale ale omului.

Au specificat că circumstanțele invocate în partea motivată a deciziei nu corespund realității și contravin situației reale, inclusiv și probelor anexate la materialele cauzei. Decizia este fondată pe o interpretare unilaterală, doar a afirmațiilor neprobate a intimatului.

Au afirmat că instanța ierarhic inferioară în ședința de judecată nu a cercetat obiectiv motivele și temeiurile invocate în cererea de apel, precum și nu le-a permis să acorde întrebări intimatului. Iar, prin interdicțiile date au fost încălcate grav drepturile lor procesuale.

Au mai adăugat că instanța de apel din propria inițiativă a modificat temeiurile și obiectul acțiunii. La fel, a aplicat analogia legii, în consecința căreia le-au fost îngeradite drepturile civile, eronat fiindu-i stabilită răspunderea civilă, ceea ce contravine prevederilor art. 5 alin. (3) Cod civil.

Prin referința depusă la data de 2 martie 2020, Întovărășirea Pomicolă „Lăcușoare” a solicitat ca recursul declarat să fie considerat inadmisibil.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Completul reține că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată în adresa participanților la proces la 12 noiembrie 2019 (f.d. 174, Vol. II), însă dovada legală de recepționare a acesteia de către recurenți lipsește. Din acest considerent, completul consideră că recursul din 16 ianuarie 2020 este declarat în termen.

Examinând temeiurile recursului declarat de către Pavel Hodeac și Ana Hodeac, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Pavel Hodeac și Ana Hodeac nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Distinct de aceste constatări, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe

dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că recursul declarat de către Pavel Hodeac și Ana Hodeac urmează a fi considerat ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Pavel Hodeac și Ana Hodeac.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu